

WALD ORLD

UDÁLO SE

MASOPUST

PRÁCE NAŠICH ŽÁKŮ

STÉ VÝROČÍ JANA SKÁCELA

MY OCTOPUS TEACHER

EPOCHA RESTAUROVÁNÍ VE 12T

REPORTÁŽ

ŘEMESLNÝ TÝDEN

WALDORLD

K. J. Erben

Kytice

hudebně-dramatické

ročníkové divadlo

12. třída

waldorfské lyceum Příbram

Nové fotografie egyptských pyramid odhalily **tajné waldorfské technologie** použité při jejich stavbě

слава Україні!
Героям слава!

OD 2. DO 8. BŘEZNA PROBĚHLA VE VESTIBULU WADORFSKÉ ŠKOLY PŘÍBRAM V HORNICKÉ ULICI PENĚŽNÍ SBÍRKA NA PODPORU UKRAJINSKÝCH WADORFSKÝCH ŠKOL.

ŽÁCI NAŠEHO OBORU REPRODUKČNÍ GRAFIK VYROBILI NA PODPORU SBÍRKY TRIČKA A NOTÝSKY.

CELKEM SE VYBRALO 34 890 Kč

DĚKUJEME VŠEM NAŠIM ŽÁKŮ, RODIČŮM
I UČITELŮM, KTEŘÍ PŘÍSPĚLI.

NADÁLE JDE PŘÍSPÍVAT ONLINE:

[HTTP://WWW.NF-WALDORF-BRNO.CZ](http://www.nf-waldorf-brno.cz)

Školní časopis WaldWorld vydává Waldorfská škola Příbram – střední škola, Dlouhá 163, 261 01 Příbram.

Redakční rada – Eliška Růžičková a Rozálie Zemánková (12L). Grafický návrh – Kateřina Antonová, absolventka oboru Reprodukční grafik 2017/20.

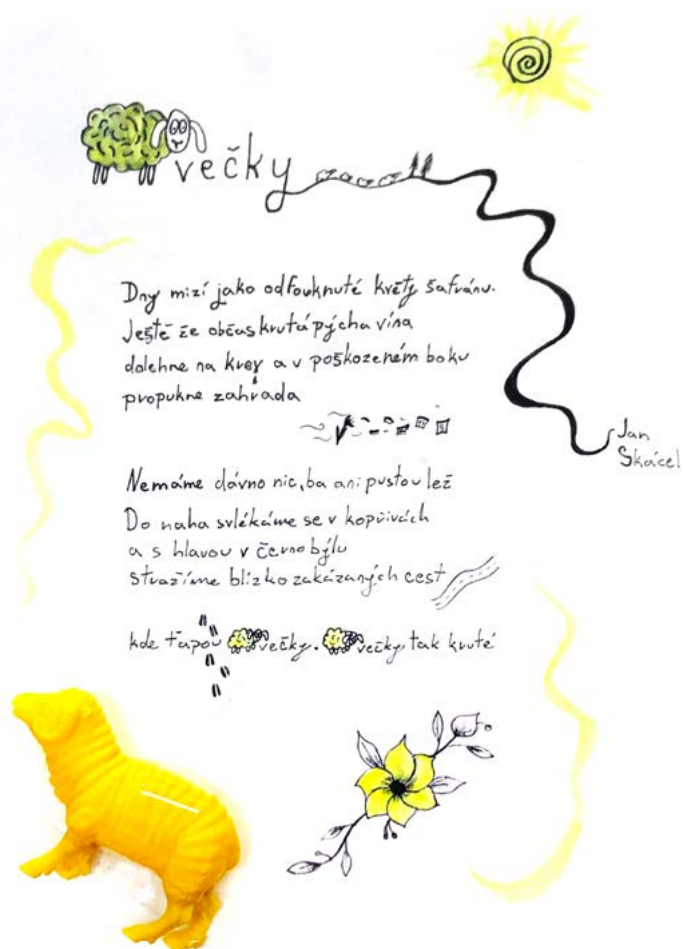
Sazba a výroba – žáci oboru Reprodukční grafik. Tisk – Tiskárna PRIMA s. r. o. Cena – 80 Kč.

Uzávěrka příštího čísla je 20. 5. 2022.

www.waldorf.pb.cz

PRÁCE NAŠICH ŽÁKŮ

8–9 Sté výročí Jana Skácela ▾

14 Epocha fotografie v 10L

16–17 My Octopus Teacher

18 Zeměpis ve 12L

22–23 Epocha restaurování ve 12T

NAPSALI NÁM...

19 Poděkování z Indie ▾

REPORTÁŽE

4–7 Řemeslný týden ▾

10–11 Od Ferrari své doby až po plejtváka myšoka ▾

15 Sociální sítě, emoce a já

UDÁLO SE

12–13 Masopust ▾

JAK SE TVOŘÍ...

20–21 Komunikace napříč celou školou

V TÝDNU PŘED JARNÍMI PRÁZDNINAMI PROBĚHL ŘEMESLNÝ TÝDEN URČENÝ PRO CELOU DESÁTOU TŘÍDU.

Žáci lycea měli možnost se prakticky seznámit se všemi obory, které se vyučují na naší škole.

Březohorská kovárna se stala měditepeckou dílnou a probíhala zde dílna pod vedením zkušeného kovotepce pana Moravce, který k nám zavítal již poněkolkáté.

Truhlářské pracoviště oslabil nemoc, ale i tak se podařilo vyrobit mnoho krásných ptačích budek. Každá z nich je originálem a postupem času se je pokusíme rozmístit do okolí školních budov.

Na grafické dílně se lyceaáni i učni seznámili se širokým spektrem činností grafiků a tiskařů. S Lenkou Šenkovou žáci tvořili barevný kruh, linoryt a komiks, u Petra Matějčka tiskli linoryt na trička a s Lubošem Maškem fotili a upravovali portrét.

Další technikou, se kterou se mnozí mohli seznámit, bylo plstění ovčeho rouna jehlou.

Kováři ani grafici si bohužel práci na truhlárně nevyzkoušeli, ale měli možnost pracovat s ratanovým proutím, které se nazývá pedig. Upletli košíčky nejrůznějších tvarů a barevných kombinací.

Týden neproběhl zcela podle plánu, jelikož nás nemohla navštívit paní Eva Vozková, která je dlouholetou lektorkou tkání a síťování. Přes všechnu nepřízeň si naši učni i lyceaáni po prožitém řemeslném týdnu dokáží představit náročnost a specifika našich oborů.

Jitka Motyčková

▼ kováři, grafici i truhláři si se svou třídní učitelkou Jitkou Motyčkovou vyzkoušeli pletení ratanových košíků

Foto: Linda Adjalová, Antonie Krysmanová

10L v truhlářské dílně

ŘEMESLNÝ TÝDEN 10L – SKUPINA RUŠTINÁŘI

Po dlouhé epoše chemie jsme se mohli těšit na „antiučicí“ týden a to řemeslný. Třída se rozdělila na dvě skupiny – ruštináři a němčináři.

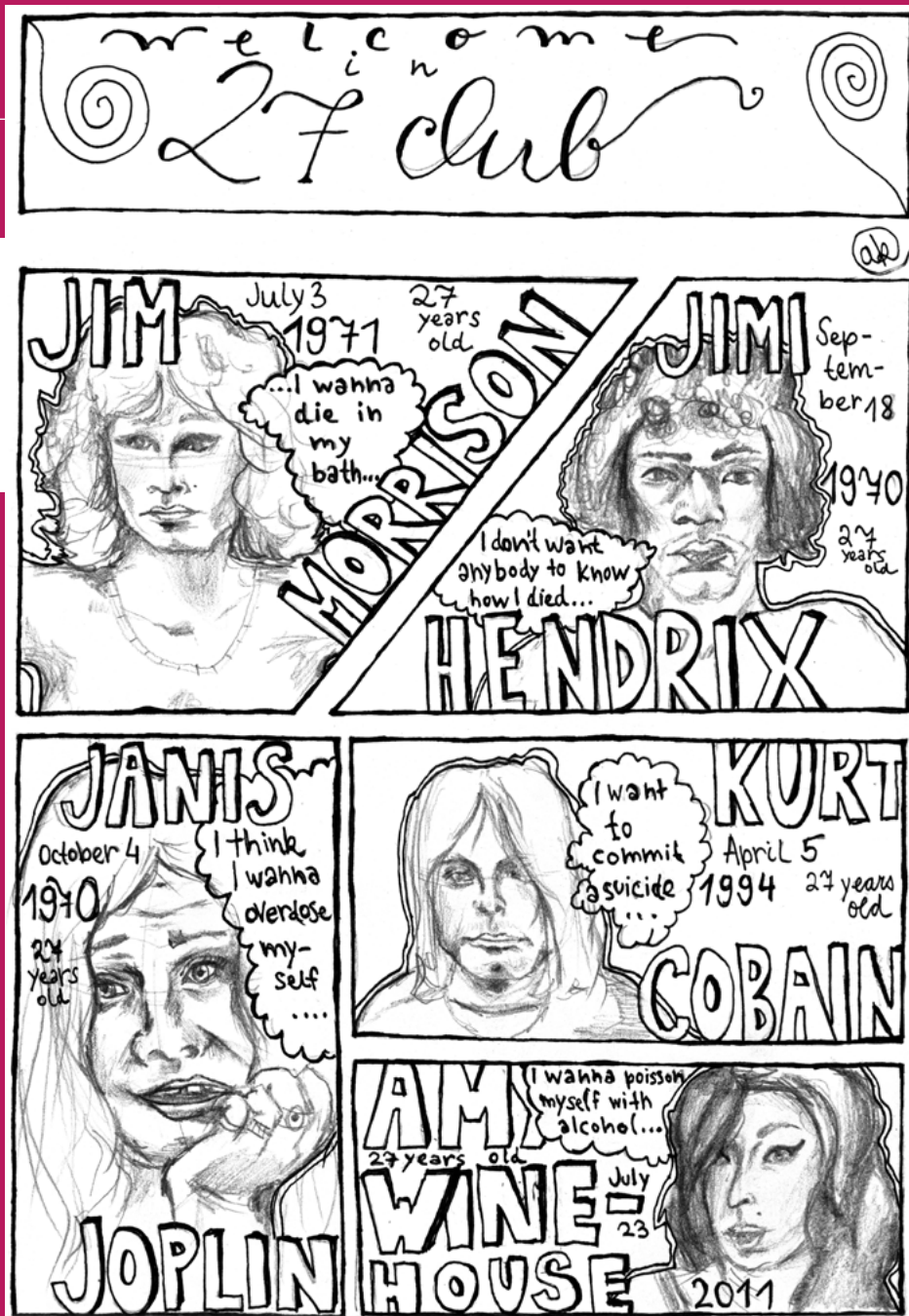
Pro RJ skupinu byla první zastávka fotografie v pondělí. Pomohli jsme vyvolat pár fotek z masopustu, o které se pokusili němčináři. Pak jsme ještě pracovali na svých portrétech. Někteří z nás vůbec poprvé pracovali se svými foťáky z důvodu karantén, o to víc jsme se bavili.

Další bod byla úterní návštěva kovárný. Po zdolání kopce na Březové hory (tímto upřímnou soustrast kovářům a grafikům, kteří tohle šlapou často), jsme se přivítali s našim mistrem a rozvinuli hlubokou filosofickou debatu o tom, co je to miska. Pak přišla samotná výroba, nebo-li tepání. Návod byl jednoduchý – prostě tlučte kladivem dokola plíšku. Provedení je však úplně jiná liga. Dokonce jsme i museli stíhat pokukovat po truhlářích, kteří se nebojácně prali s kladivý u rozpálené pece. Nakonec vše dopadlo jak má. Misky jsme s přehledem utepali, dokonce i nějaké ty šperky typu prsten, náramek... Oběd byl opravdu zasloužený, i když někteří spolužáci nevyvázli bez zranění. :)

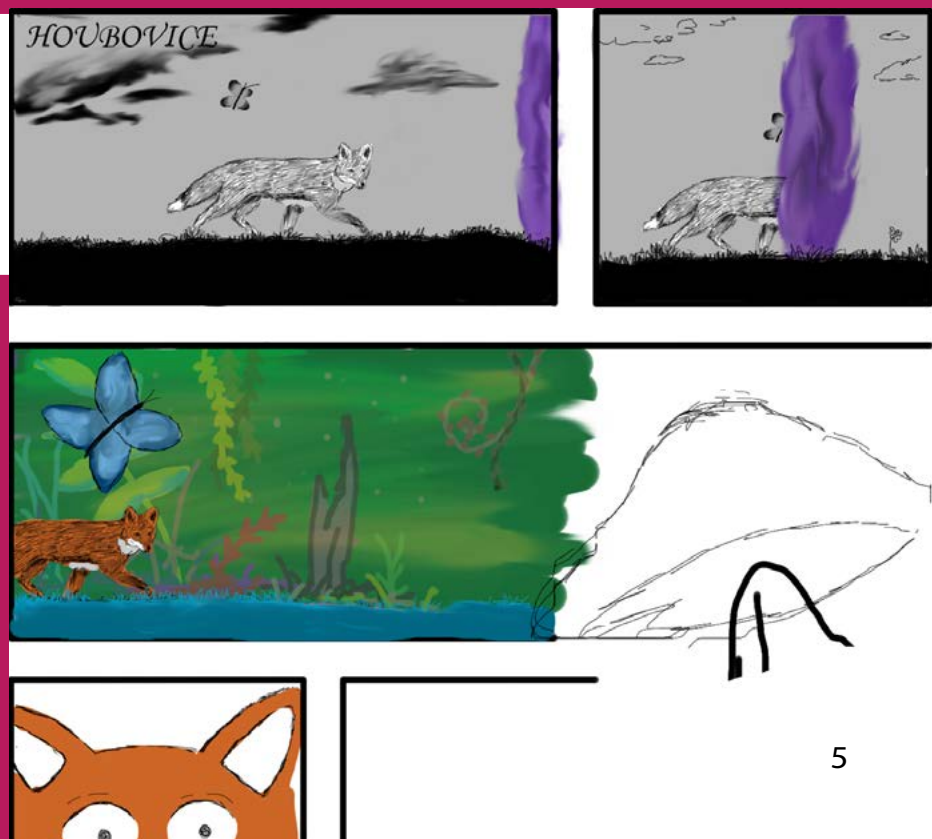
▼ prezentace výrobků 10L na slavnosti

Komiksová dílna:
Anežka Kotěřová

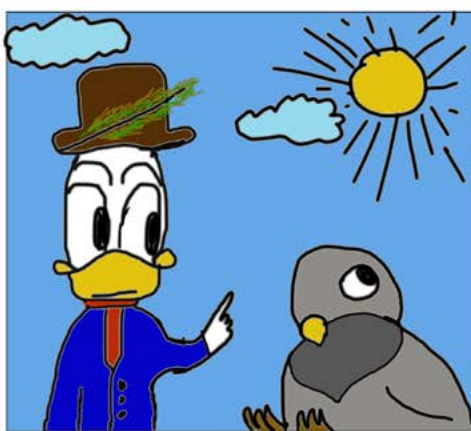
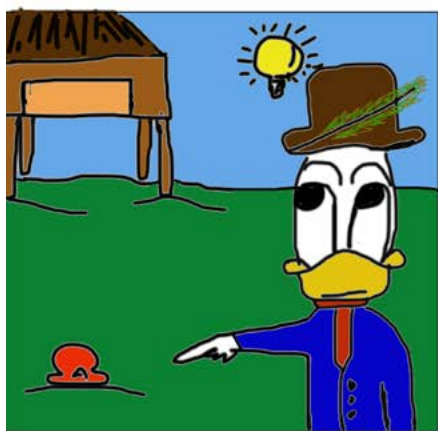
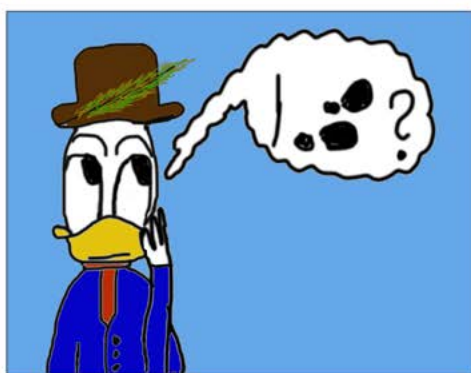
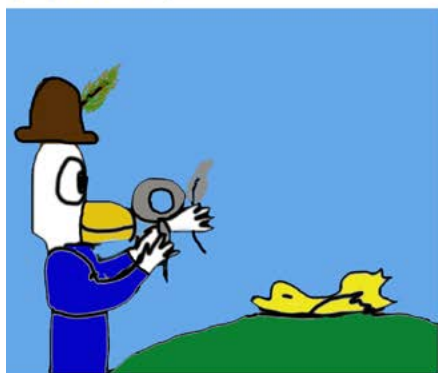

Komiksová dílna:
Živa Lukešová

Komiksová dílna:
Karolína Cřeschnarová a Nela Procházková

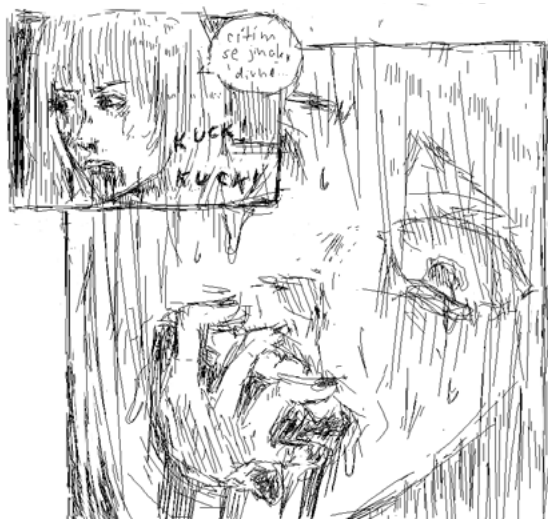

Středeční program byl více než očekáván, protože na nás čekala grafická dílna. Vzhledem k uměleckému založení naší třídy si troufám říct, že to byl hřeb týdne (ovšem až na ty truhláře u pece). Tématem byly komiksy a to kreslené na papír nebo na počítači pomocí tabletu. Každý si vybral sobě bližší techniku. Atmosféra tam byla víc než pohodová, poslouchali jsme hudbu a popustili uzdu naší fantazii.

Jako třešnička na dortu přispěchala truhlářina a ptačí budky. Do vlastních návrhů a práce jsme se (někteří) pustili s vervou. Po dvou dnech jsme opravdu dokázali vytvořit funkční a pohledově ucházející budky. U toho všeho nám asistoval mistr Anton, který na první pohled budí respekt, ale ve výsledku je v pohodě a ví jak pohnout s nepracujícími lyceány.

Celý týden byla jedna z mnoha příležitostí, jak se ve třídě lépe poznat, respektive poznat kdo je na co matla :) Děkujem za něj.

Ema Benadová 10 L

Komiksová dílna:
Flóra Hašlerová ◀ | ▶ Jonáš Navrátil

tvorba linorytu, tisk na trička a barevný kruh – kováři ▲ | ▼ fotopotrétý (montáž a barevná úprava ve Photoshopu) – lyceum

Jelikož Jan Skácel, básník, spisovatel a brněnský rodák, měl nedávno sté výročí narození, tak nám paní učitelka Machutová nabídl, že bychom si společnými silami mohli jeho díla připomenout.

Zadání bylo jednoduché, měli jsme za úkol si vybrat jednu z jeho básní, krasopisně ji přepsat na papír a doplnit ilustrací, kterou jsme si sami vymysleli. V neposlední řadě jsme recitovali naše básně před třídou. Naši poslední úlohou bylo rozdělit se do skupin a napsat tento článek, životopis Jana Skácela a představit jeho dílo.

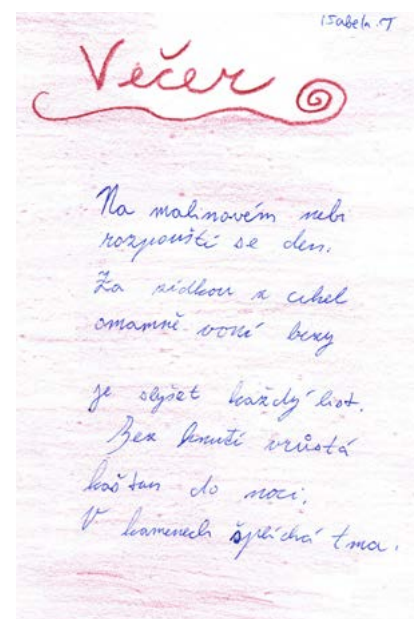
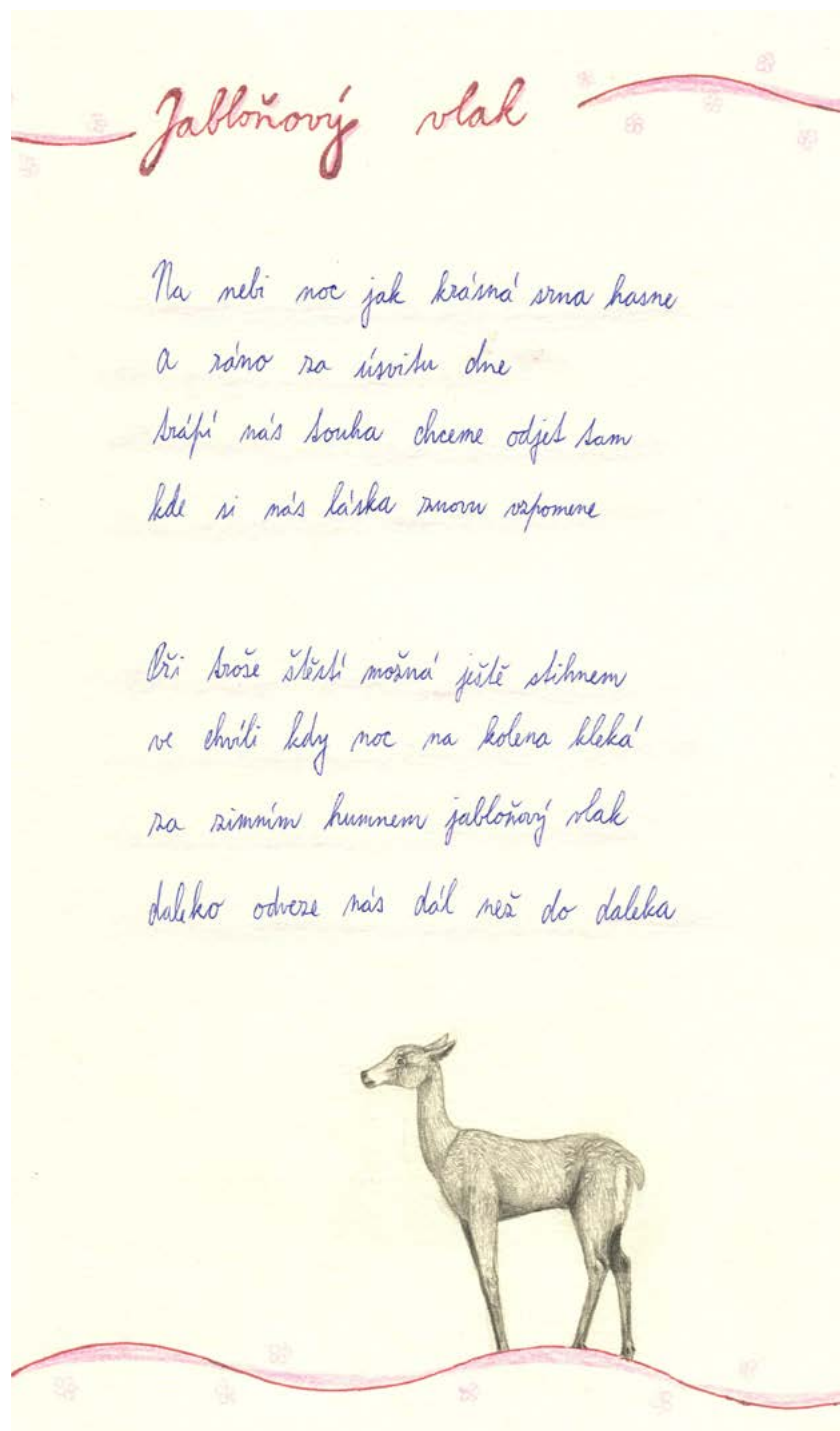
JAN SKÁCEL

zemřel v Brně 7. listopadu 1989. Po jeho smrti vyšly 2 sbírky.

Skácelova práce působila velmi procítěně a zaujala a oslovila každého z nás.

ŽIVOTOPIS JANA SKÁCELA

Jan Skácel se narodil 7. února 1922 ve Vnorovech na Jižní Moravě. Studoval původně v Břeclavi, ale kvůli komplikacím přešel do Brna, kde také roku 1941 odmaturoval. Kvůli totálnímu nasazení byl téhož roku poslán do Rakouska na práci na říšských stavbách. Po válce se věnoval studiu českého a ruského jazyka na Filozofické a Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity. Studium však nedokončil. Od roku 1948 začal pracovat jako kulturní referent deníku Rovnost, šest let na to začal pracovat v literární redakci brněnského rozhlasu. Během zdejšího působení napsal svá první větší díla. V brněnském rozhlase zůstal devět let než se stal šéfredaktorem kulturní revue Host do domu. Bohužel po šesti letech byl komunistickým režimem Host do domu zakázán a museli ho přestat vydávat. Až do roku 1981 nemohl Jan Skácel svá díla publikovat. V letech 1980-1989 pracoval v divadle.

DÍLO JANA SKÁCELA

Na jeho tvorbě se projevil autorův silný vztah k Moravě. V dílech se objevují témata morálky, venkovského prostředí, spojení člověka s přírodou a oproštění se od moderního světa.

Používal spíše jednoduché a krátké obraty. Básně obsahují i tajemství. Skácel zastával názor, že každá báseň by měla být zahalená pláštěm tajemnosti.

Skácelovo psaní připomíná tvorbu Halase či Reynka. Jana Skácela označujeme i jako básníka ticha a pokory.

BÁSNICKÉ SBÍRKY

Kolik příležitostí má růže

1957, zabývá se tématy reality

Co zbylo z anděla

1960, lyrické básně

VÝBORY Z DÍLA

Vítr jménem Jaromír

1966, souborné vydání tří prvních autorových sbírek

Noc s Věstonickou Venuší

1990, výbor milostných veršů

PRÓZA

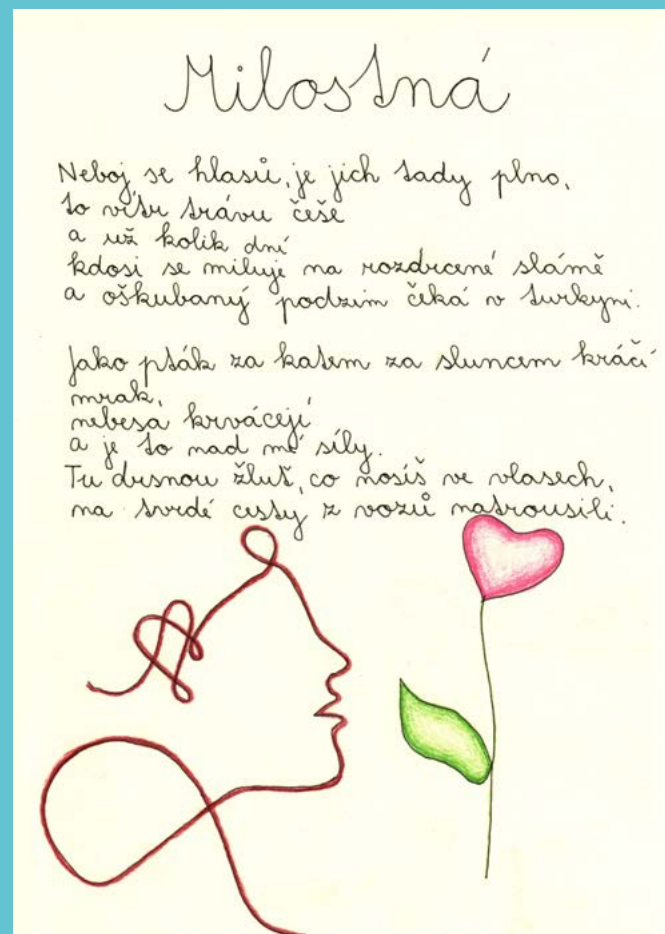
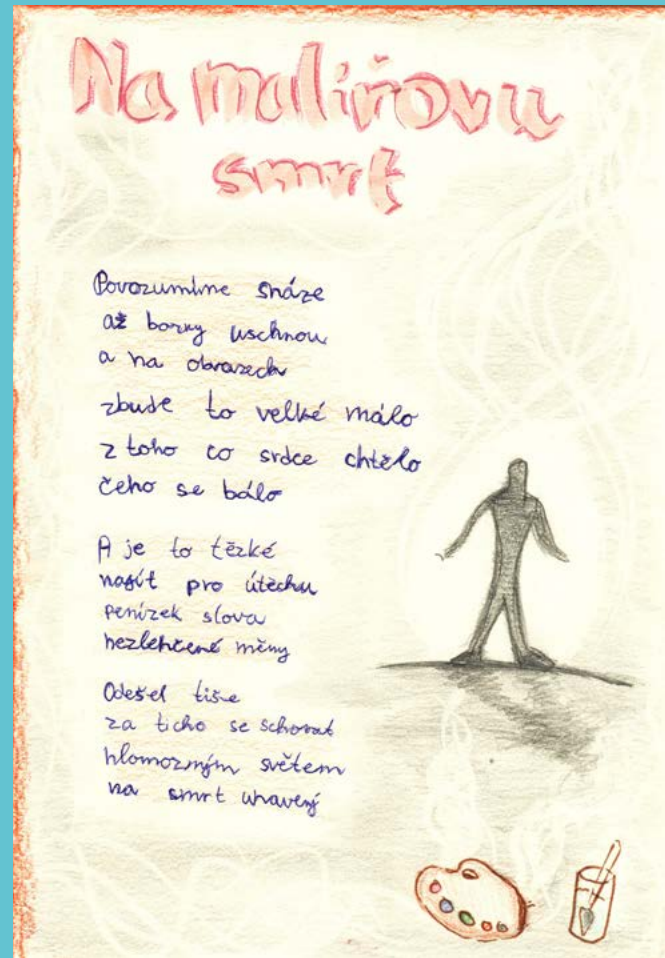
Jedenáctý bílý kůň

1964

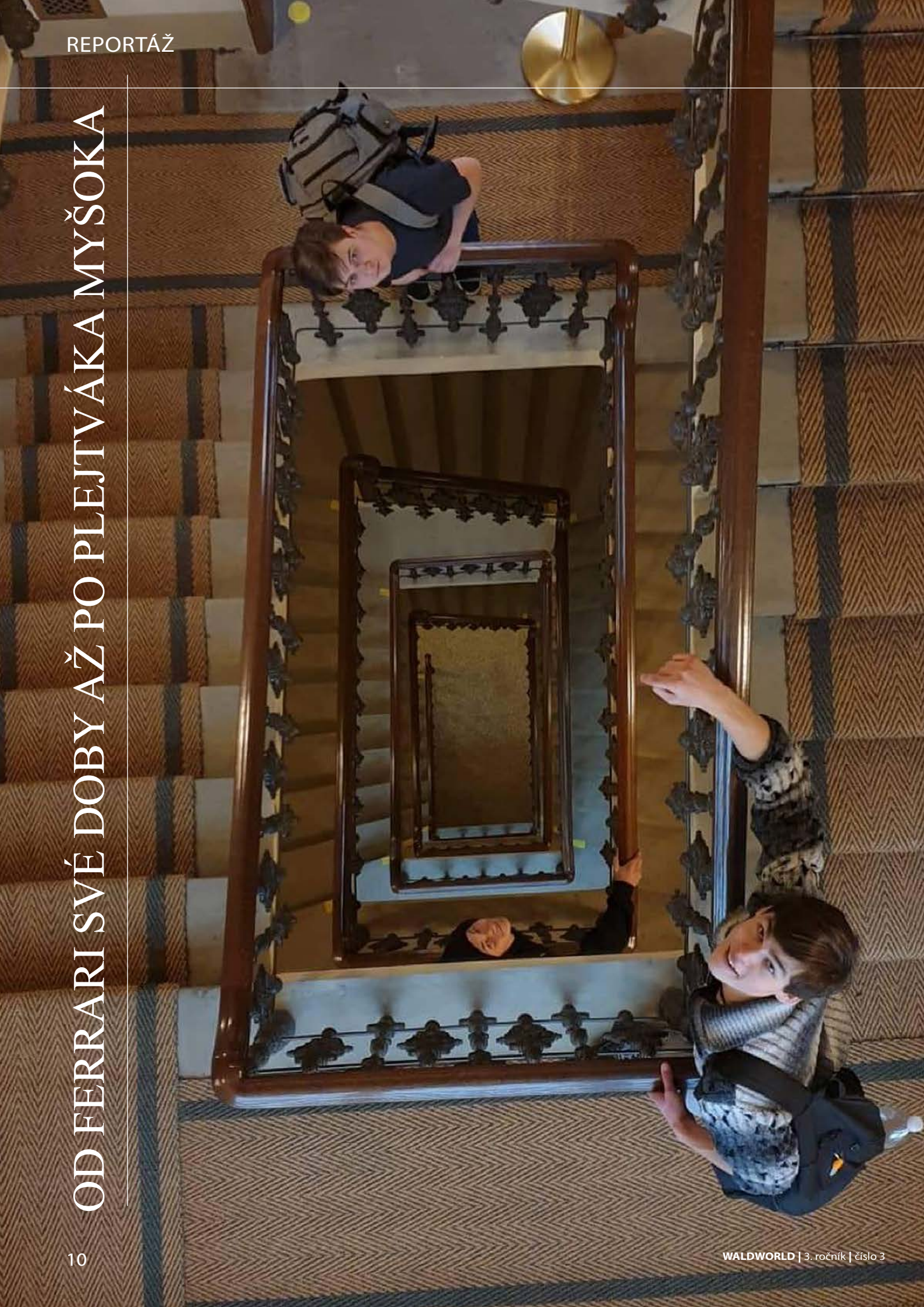
PRO DĚTI

Jak šel brouček na vandr

1961

OD FERRARI SVÉ DOBY AŽ PO PLEJTVÁKA MYŠOKA

V samotném závěru epochy českého jazyka a literatury jsme se vydali do Národního muzea v Praze. Zprvu nás zaujala Expozice Dějiny, která zachycuje v celkem sedmi sálech minulost českých zemí od 8. století až do první světové války a svým rozsahem i množstvím sbírkových předmětů se jedná o u nás zcela ojedinělý muzejní projekt ilustrující tak dlouhý časový úsek. Expozice nám pomohla se ještě lépe zorientovat se v českých dějinách a pochopit nejen události jako takové, ale i souvislosti mezi nimi a utvořit si ce-

listvý obrázek naší minulosti. Setkali jsme se tu s exponáty od nejmenších předmětů středověkých šperků nebo drobných artefaktů dokumentujících každodenní život lidí až po největší předmět v podobě arcibiskupského kočáru z 18. století, který lze s trochou nadsázky označit za Ferrari své doby.

Mnohé z nás také doslova nadchla expozice nesoucí název Zázraky evoluce, jenž ukazuje v šesti sálech pojmenovaných Vykročení všemi směry; Voda, náš živel; Z vody na souš; Dobyty vzduchu; Ovládnutí světa a Planeta zvířat bohatství druhů, které vznikaly jako výsledek různých evolučních cest. Představuje několik zásadních vývojových kroků, které živočišné vykonali na cestě k obsazení a ovládnutí té-

měř všech koutů naší planety. Je zde názorně představen výsledek dlouhého evolučního procesu a také objasněno, jak se zajímavé a často opravdu rozdílné organismy přizpůsobovaly rozličným podmínkám na Zemi. Díky tomu jsme měli možnost nahlédnout do světa bezobratlých živočichů, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a v neposlední řadě i savců. Měli jsme možnost projít si živočišnou říši od nejmenšího exponátu kleštika včelího s rozměry pod 1 mm až po ten největší, kterým je oblíbený plejtvák myšok dlouhý 22,5 metru.

Páteční den byl pro celou třídu velkým zážitkem, jen je škoda, že na jsme prohlídku neměli celý den. Nudit se tu zkrátka nemůže nikdo.

Jitka Stefanidesová a třída 11U

WALDORFSKÝ MASOPUST V ULICÍCH PŘÍBRAMI

Druhý únorový týden vyrazil do příbramských ulic masopustní průvod Waldorfské školy. Téměř celá škola, od prvního až po desátý ročník, se proměnila v pestrobarevný rej masek.

Masopustní průvod přinášel za hudebního doprovodu tichým zimním ulicím radost. Obchodníci vycházeli na zápraží a zvědavě pokukovali. Kolem jdoucí, jindy zamyšlení spěchající ulicí, se zastavovali a alespoň na chvíli se nechali unést masopustním veselím. Lidé otevírali okna horních pater bytů, aby radostně pozorovali nečekané veselí. A bylo na co se dívat. Malí i velcí, žáci i učitelé. Ti všichni dokázali proměnit jedno docela obyčejné únorové ráno v nakažlivou čirou radost.

Kateřina Kalibánová

Foto: Katerina Kalibánová

WALDORFSKÝ MASOPUST OČIMA „PINHOLE CAMERY“

Zatímco se ulicemi Příbrami proháněl Waldorfský Masopust základní školy spolu s vydatnou pomocí 10. třídy waldorfského lycea, rozhodlo se pár žáků 10. třídy vyzkoušet unikátní věc – vyfotografovat skupinový portrét roje masek na ručně vyrobený fotoaparát – Pinhole camera.

Žáci 10. ročníku lycea se starali o správnou masopustní atmosféru, zatímco jiní jejich kolegové si zvolili důležitý úkol. Bohdan Poc spolu s asistentem Antonínem Míglem připravovali zkoušky k vyfotografování prvního masopustního portrétu Waldorfské školy v Příbrami, a dost možná i ve světě, touto unikátní technikou. Zkoušky fotografické expozice nehrály v poš-

mourném deštivém únorovém ránu zrovna do karet. Výsledek zkoušek byl nekompromisních 5 minut expozice. To v praxi znamenalo, že jakmile rozdováděný rej dorazil před školu v Hornické ulici, musel „zmrznout“ na focení po dobu neuvěřitelných pěti minut. **A bylo to neuvěřitelné.** Ještě před chvílí masky radostně skotačily ulicemi Příbrami, aby se dokázaly zcela zastavit na vyfotografování po dobu pěti minut! Celá waldorfská škola od první až po desátou třídu se tak dokázala vrátit v čase. Do doby před téměř 200 lety. Do doby, kdy pěti minutové expozice byly zcela normální. Do doby, ve které se fotografický portrét neměřil setinami sekundy jako je tomu dnes. A to byl neuvěřitelný moment.

Děkuji Vám za to, milí lyceáni!

Kateřina Kalibánová

Ve čtvrtek 10. března, jsme my, 11L, v rámci epochy fotografie a fyziky, navštívili Galerii Františka Drtikola, kde probíhal workshop – sociální síť, emoce a já, který vedla socioložka a pedagožka Andrea Průchová Hružová.

Celý workshop trval přibližně dvě hodiny. Program byl hlavně o sociálních sítích – jaké sociální síť existují, které z nich jsou nejvíce používané a kým. Jak nás mohou psychicky i fyzicky ovlivňovat.

Včetně nás se akce účastnili i žáci z jiné školy, s nimiž jsme v průběhu spolupracovali na různých zadáních.

Po skončení workshopu jsme si ještě mohli vyzkoušet virtuální realitu, kterou zámek také nabízí. Například jsme se mohli projít po domě Anny Frankové nebo se podívat pod mořskou hladinu.

Bylo to velmi pěkné a příjemné zpestření výuky, které jsme si myslím všichni moc užili.

Jaromír Fiala, Anežka Žáková

NÁVŠTĚVA GALERIE

Foto: Kateřina Kalibánová, Romana Kramářová

V HODINÁCH EPOCHY BIOLOGIE JSME SE PODÍVALI NA FILM MY OCTOPUS TEACHER.

Film popisuje příběh muže Craiga Fostera, který potřebuje změnit něco ve svém životě. Proto se rozhodne vrátit k tomu, co ho bavilo a naplňovalo, když byl malý, k potápění. Při potápění jednou objeví v doupěti chobotnice a rozhodne se k ní každý den vracet. Postupem si na sebe zvyknou a vybudují si k sobě jedinečný vztah. Craig díky ní pozná život a hlavně nevyřešenou inteligenci, myšlení a strategii chobotnic. To, jak přemýšlí a vymýšlejí plány při lovu, jak zkoušejí jiné a nové způsoby, když se jim nedaří kořist chytit. Nebo jak se maskují a chrání před predátory, jak se nevzdávají a snaží se budovat dokud to jde. Tento film divákům neotevírá jen dveře do světa chobotnic, ale do celého života a dění v oceánu. Ukazuje vznik, vývoj, život a smrt – přirozený koloběh podmořského světa. Ukazuje i to, že se i člověk může stát součástí tohoto světa, i když jen do určité míry. *(Magdaléna Plachetková)*

Ze začátku jsem si myslel, že film bude jako každý jiný dokument, ale ukázalo se, že to byl spíše příběh. Příběh o poznání přírody moře z pohledu potápěče jménem Craig Foster. Hlavní příběh je o jeho setkání s chobotnicí, kterou poté každý den navštěvuje. Chobotnice se ho nejdříve bojí, ale eventuálně si na jeho návštěvy zvykne a nechá ho ji pozorovat. Craig jejím pozorováním zjišťuje o chobotnicích spoustu pozoruhodných věcí. Film se mi celkem líbil a při sledování mě několikrát překvapila důmyslnost a inteligence chobotnice. Film mohu rozhodně doporučit, jestli vás zajímá oceán a jeho tvorové. *(Václav Musil)*

Tento film jsem viděla už před rokem se svoji mamkou. Bylo to nádherné a byla jsem opravdu ráda, že se na to koukneme se všema. Je tak krásné a čisté vidět zvíře (divoké), které se za tak „krátkou“ dobu dokáže přiblížit s člověkem. Taky se mi

líbilo, že si díky ní ten pán vyléčil svoji krizi a vlastně začal dělat něco, co ho doopravdy baví a naplňuje. Líbilo se mi, že nikdy nezasáhnul do toho co se dělo v mořském lese. Má to svůj význam proč se ty věci dějí, takže se mi líbilo, že to nepoškodil. Bylo to moc dojemné. Smutné ale pravdivé. Ta přirozenost a čistota toho

ale občas i stresových a neuvěřitelně vypjatých momentů. Přírodovědec poznává vodní říši tak, jak ji doposud neviděl, pozná vlastnosti chobotnice pobřežní, které se zdají být opakem toho, co jsme

zvířete je nádherná. Překvapilo mě, že jsou chobotnice tak chytré a bystré. *(Barbora Hornová)*

Při epoše biologie jsme sledovali film Moje učitelka chobotnice. Vzniká spojení, buduje se vztah mezi návštěvníkem oceánu a jeho stálým obyvatelem s chapadly. Z divokého, asociálního, nejprve vystrašeného, zvířete se stává vodní mazlíček Craiga Fostera. Dokonce to časem vypadá, že tento živočich má k člověku jakési pouto. Zažívají spolu spoustu krásných,

o nich věděli. Na konci přichází uvědomění, že jsme všichni součástí všeho a všichni jsme důležití. *(Adéla Kuglerová)*

Film pojednává o životě jedné konkrétní chobotnice, s kterou se spřátelil člověk, který ten příběh vypráví. Snímek nám ukazuje mnoho anomálií ze světa chobotnic, hlavně jak inteligentní zvířata chobotnice jsou. Zároveň záběry z vodního světa svojí krásou dokáží vyrazit dech. Osobně mě film zaujal svojí jedinečností, a mohu jej vřele doporučit. *(Marek Poláček)*

Pořád žijeme v realitě, že člověk je nejcitlivější tvor, ale neuvědomujeme si, že

to tvorové, kdyby dostali takovou moc, jako lidi by se ke světu, chovali lépe a s respektem. Žijí v takové symbióze, že to je nejkrásnější čeho může člověk být svědkem. Děsí mě,

že o oceánech a mořích toho tolik nevíme. Já osobně bych se do moře,

jako Craig Foster, dříve nikdy nepotopila.

Šla bych tam se strachem

co mě tam může potkat. Ale po tomto filmu,

co mě osobně úplně připoutal k židli, bych tam šla s tím, že vím, že ti tvorové jsou přátelštější a pokud my se chováme hezky a s úctou k nim, oni se tak zachovávají k nám. (Karolína Vaňousová)

Během hodin biologie jsme probírali obratlovce a bezobratlovce. Pouštěli jsme si film *Moje učitelka chobotnice* (*My octopus teacher*). Dokument vypráví

nejen zajímavý příběh o vztahu člověka s divokým zvířetem, ale i ukazuje způsob života, strategii lovu a fáze života chobotnice a celý

system podvodní zvířecí říše. Také si můžeme zde uvědomit, jak dokonalá jsou divoká zvířata, příroda a jak úžasně funguje. Můžeme jen pozorovat a učit se. Dokument zobrazuje příběh vyhořelého muže, který našel pod vodou novou energii a tolik se toho naučil a ve svém životě změnil. Své nadšení sdílel se svým synem a ten se stal mořským biologem. (Johana Pechová)

Na tento film se spíše chci podívat z pohledu chobotnice. Sice je hlavní postavou muž, který chce ve studování oceánu a oné chobotnice najít znovu chuť žít život, ale pro ni je to vlastně celý život. Už na začátku je řečeno, že se chobotnice dožívají jen něco málo přes rok. On za ní chodil prakticky celý její život. Oceňuju to, že si zvládla na něj zvyknout. Přeci

jen ve světě, kde vás prakticky vše chce zabít musí být těžké něčemu začít věřit. Myslím si, že jí to mnohé dalo, ale i vzalo. Těžko říct, jestli by byla zraněná i kdyby se tento kontakt vůbec nestal. Myslím, že jí tato zkušenost dala mnohé možnosti, ale také oslabila ostražitost a pohotovost. (Silvie Pípalová)

Je to film o příběhu člověka znaveného životem, který se díky přírodě znovu získá chuť žít.

Film je velmi záživný a emočně zaplněný, je krásně vidět, jak je možné se sladit s přírodou, být její součástí. Tento film vás provede životem dospělé chobotnice až do její smrti. Krásně ukazuje, jak i takové malé zvíře dokáže udělat životní rozhodnutí a dokáže s vámi navázat pouto, řekl bych až velmi blízké, přátelské, že takové zvíře vám dokáže dát důvěru, kterou u člověka nevidíte. (Matěj Liška)

Poslední chvíle naší epochy biologie jsme strávili shlédnutím hodiny a půl dlouhého dokumentu zvaný „My Octopus Teacher“. Jsem moc ráda, že se na něj podívala celá třída, jelikož tenhle dokument opravdu stojí za to a ne každý se doma koukne na nějaký dokument, když mu ho doporučíte. Myslím, že by se líbil i lidem, kteří dokumenty v oblíbenosti nemají, protože je to spíš takový příběh. Je to strhující a poutavý příběh o muži, který se potápí v atlantickém oceánu, setkává a učí se od své kamarádky chobotnice. Úplně mi to připomnělo dětství, kdy jsem každé léto také plavala v ledovém oceánu a objevovala nové tvory. Můj kmotr se jednu dobu také každý den nořil do rozbořeného oceánu bez neoprenu a nechal se tím chladem omývat. A jak bylo řečeno i v dokumentu, po čase vám ten chlad začne scházet. Craig Foster tedy jednoho dne při svém potápění narazil na podivuhodné zvíře – chobotnici. Pro zajímavost: Chobotnice mají mnoho mozků a kolem dvou třetin z nich mají v chapadlech. Craiga napadlo, co by se asi tak stalo, kdyby za ní přicházel každý den, a tak za ní tedy opravdu každý den chodil. Jsou to velmi zvědavá stvoření a po čase opravdu ta "jeho" chobotnice odhodila všechn svůj ostych a začala mu důvěřovat. Tak tedy začíná jejich dobrodružství. Je neuvěřitelné, co vše chobotnice za svůj život (u nás je to pouhý 1 až 2 roky) zažijí. Jak každým dnem objevují nové a nové věci, čelí všemožným nebezpečím. Zatímco člověk dokáže žít málokdy naplno, nebo si to uvědomí až ke konci života. A proto, žijte jako kdyby každý den měl být váš poslední... Epocha biologie mi bude chybět. (Tara McDonnell)

Bylo neuvěřitelné, že si dovede chobotnice vytvořit citový vztah s člověkem a naopak a natolik cítit. Že tak evolučně malý tvor, o němž by jsi to nikdo před tím nepomyslel, toto vše dokáže. Profesionálnímu fotografovi to bylo ku pomoci k dostání se z osobní krize, leč podivným způsobem. A že od té doby organizuje skupinové návštěvy až doposud. (Jakub Škopek)

V rámci epochy zeměpisu jsme se zaměřili na vybrané evropské státy. Ve dvojicích jsme následně mapovali ty největší zajímavosti jednotlivých regionů a s nimi spojené tamní delikatesy.

Johana společně s Adélou si vybraly Velkou Británii, pro kterou je typický černý čaj s mlékem.

„Vypije se zde asi 100 milionů šálků denně. Královna Alžběta II nemusí mít pas ani řidičský průkaz, protože se tyto doklady vydávají jejím jménem. Tvář královny najdeme například na bankovkách nebo poštovních známkách. Pokud nalepíte známku vzhůru nohama, je to považováno za trestný čin zneuctění,“ říkají „britské“ zástupkyně o vybrané zemi.

Karolína společně s Magdalenou měly za úkol třídu obohatit o poznatky z pralinkového ráje – Belgie.

„Kromě toho, že na východě země se nachází trať určená pro závody vozů Formule 1, Grand Prix Belgie, leží zde město, podle něhož se nazývá speciální druh belgických vafelí. Jde o vafle z kvašeného těsta, jejichž výroba nám zabrala necelou hodinu a myslíme si, že sklidily úspěch. Kromě automobilového sportu, pralinek a piva, pochází z Bel-

gie také Hercule Poirot, nejznámější postava britské spisovatelky Agathy Christie,“ vypráví dvojice dívek z první řady u dveří.

„V zeměpisné epoše se z Belgie přesouváme k jižním hranicím a zaměříme se tentokrát na Francii. Dominantou Francie je Eiffelova věž, kterou ročně navštíví více než sedm milionů lidí. V prvním a druhém patře se nachází vyhlášená restaurace, v níž nechybí například croissanty. Ty jsme se tedy pokusily pro třídu připravit podle tradiční receptury. Jejich příprava nebyla příliš náročná, co se týká nákladů na jejich výrobu, můžeme říci, že šlo o řády korun,“ podělily se o zkušenosti s tradiční francouzskou specialitou Rozálie s Barborou.

Po Francii se přemístíme do země, jenž přitahuje miliardáře z celého světa, a které dominují mořské plody, hazard a také nejdražší bydlení na světě.

„Monako je sice nejmenší stát západní Evropy, přesto se může chlubit druhou největší hustotou zalidnění a téměř nulovou nezaměstnaností. Za prací sem přijíždí téměř 50 tisíc lidí z Itálie a již zmiňované Francie, která je zároveň jediným sousedem Monaka. Jako specialitu jsme vyro-

bily taštičky Barbajuan. Jsou lahodné a také velmi flexibilní. Člověk je může naplnit zrovna tím, na co má momentálně chuť,“ informují o knížectví v Evropě Silvie s Jitřenkou.

Tara a Eileen si díky svým irským kořenům nemohly vybrat jinou zemi, než je právě ostrov na severozápadě Evropy.

Irsko je typické pro své četné srážky, a proto jej nazýváme zeleným či smaragdovým ostrovem. Oblíbené jsou také tradiční irské hospůdky s velmi přátelskou atmosférou, která je podpořena velmi často živou hudbou a tradiční whisky. „Za irskou kuchyni jsme se rozhodly nachystat tradiční ovocný chléb. Podle mě se sice vůbec nevydařil, ale co je důležité? Třída si velmi pochutnala,“ vysvětluje Tara své pokusy o tradiční irskou kuchyni.

„Kromě tohoto pekařského zázraku jsme do školy donesly také poměrně obyčejnou surovinu-brambory. Ty jsou však základní potravinou tohoto ostrova. Právě kvůli neúrodě brambor v roce 1845 postihl Irsko hladomor, a velká část Irů buď z ostrova utekla, nebo zemřela. I toto je příčinou faktu, že více Irů žije rozptýleně po světě, než ve své rodné zemi,“ podělily se o zkušenost svých irských rodin Tara s Eileen.

Foto: Zuzana Angelová

Milá dvanáctko,
byl jsem velmi potěšený dopisem, který nám poslal pan Jacques Monteaux z waldorfské školy Darbari. Chtěl bych se připojit k poděkování za Vaši práci ve prospěch dětí v tomto vzdáleném koutě světa. Pomohli jste některým z nich prodloužit dětství a to opravdu není málo.
Děkuji

Robert Žák

Dear Robert Zak, Dear teachers and dear students, Unfortunately, I do not speak your language, which is why I write in English. I am Jacques Monteaux, president of the Malenbai association and head of the Darbari Waldorf School in India. Before leaving to open this school for the poorest in India, I was a Waldorf teacher for 40 years in France. I just learned that on the occasion of the Wow day you offered us 1090 €. It's a wonderful gift that will help us continue our educational work in this remote part of India, where girls are still married at 12 or 13 if we can't keep them in school. Despite the two years of a pandemic, our school has held on. We now have 50 students. The youngest are 4 years old and the oldest are 17 years old.

Your generosity means a lot to us all. I saw on your site that you also help our Ukrainian friends and I admire your spirit of solidarity and humanity. I would like to have the opportunity to visit you to introduce you to our desert school in Rajasthan. Maybe it will be possible one day.. In the meantime, I am attaching some photos and documents.

You can also look at our site: Malenbai.org
With all my deepest gratitude,

Jacques Monteaux

Ps: If you prefer, I can write in German

Vážený pane řediteli, vážení učitelé a vážení studenti. Bohužel nemluvíím vaším jazykem a tak píši anglicky. Mé jméno je Jacques Monteaux. Jsem president asociace Malenbai a ředitel Darbari Waldorfské školy v Indii. Předtím než jsem založil tuto školu pro ty nejchudší v Indii učil jsem 40 let na Waldorfské škole ve Francii. Právě jsem se dozvěděl, že jste nám v rámci vašeho Waldenu poslali 1090 eur. Je to nádherný dar, který nám pomůže dále vzdělávat děti zde v této odlehlé části, kde jsou stále dívky provdány ve 12 či 13 letech, pokud je nedokážeme udržet ve škole. Za poslední dva roky, kdy byla pandemie, jsme se nevzdali a pokračujeme dál. Máme teď 50 studentů. Nejmladším jsou 4 roky a nejstarším 17 let. Vaše štědrost pro nás pro všechny hodně znamená. Také jsem na vašich stránkách zahlédl, že jste pomohli našim ukrajinským kamarádům a opravdu obdivuji vaši solidaritu a humanitu. Rád bych dostal tu šanci vás někdy pozvat a představit vám naši školu v Rajastánu. Třeba to bude někdy možné. V mezičase vám sem přikládám pár fotek a dokumentů. Také můžete navštívit web naší školy: Malenbai.org

S upřímnou vděčností,

Jacques Monteaux

Ps: pokud byste tomu dali přednost, mohu to poslat i v němčině.

PODĚKOVÁNÍ Z INDIIE

KOMUNIKACE NEMUSÍ BÝT NUDNÝM PŘEDMĚTEM

Úkolem předmětu komunikace je vést žáka k rozpoznání svých schopností při práci s mluveným slovem a pracovat na jejich zdokonalení, cíleně využívat výrazových prostředků komunikace, být schopen jednat v improvizovaných situacích a reflektovat sebe sama i ostatní. Při hodinách pracujeme s dechem, s hlasem, s mluvou, s verbálními či neverbálními prostředky komunikace. Využíváme prostředky dramatické práce. Společně sledujeme, co všechno sdělujeme slovy, beze slov a co je ještě za našimi slovy ukryto. Co všechno komunikací dostáváme a dáváme. Při poslední hodině komunikace jsme vyrazili ven do okolí školy. Ve vymezeném čase jsme si měli přinést deset informací o květině, stromu či nějakém domě. Zajímavé bylo, jak každý k jednotlivým objektům přistupoval. Zda do sledování zapojil nejen oči, ale i uši, ruce či dokonce srdce. Následně jsme získané informace zpracovali uměleckými prostředky do podoby básně. Výsledek nás všechny mile překvapil.

Děkuji žákům za krásně společně prožitý čas.

PhDr. Iveta Machutová

Zmrzlá kytka

(Zippererová, Šimkú, Tacheci, Bezdičková, Zapach, Kryszmanová, Láznicka)

Květina žlutá jako slunce.
 Krásná jako žena, kterou píseň ovládá,
 Křehká jako vdova, která láskou omdlívá.
 Až rozkvete z jara květ
 a zima bude dlouhá,
 já ukážu ti svět, který vesměrem plouvá.

Břiza

(Sejkora, Štofira, Hafuyak, Němec, Zvolenský, Mach)

Vybrat si strom, my vybrali břizu
 Udržel dlouho, má nekonečnou sílu.
 Listnatý strom, co listy má.
 Štíhlá, 22 stop vysoká.
 Holá, úzká, břečťanem pokrytá.
 Bílým vzorem celý život pokrytá.
 Strom, který poddajný je
 úzké, ale dlouhé větve pne.
 Křivá, do strany nakloněná
 Koruna velká na zimu oholená.

10 U

První květ

(Brosch, Sedlák, Dlouhý, Utípil)

12 U

Když sníh už slezl, avšak zima stále vede boj,
 první květ se kdesi vznese, aby nakrmil včeli roj.
 Z hlubin spiny listů, bahna jede ke slunci o závod,
 silný stonk a bílá barva dává svým druhům návod.
 Včele vřavy proti mrazu vede jaro k vítězství,
 nahání zimě čirou hrázu a vrací nás všechny do dětství.

Sněžinka – první známka příchodu jara
 Majestátní, čistá jako ledovcové jezero
 Vypíná své květy nad shnilé listy minulých podzimů
 Připravuje cestu novému životu a odolává nehostinným podmínkám zimy.

Starý dům

(Carhoun, Horák, Wini, Kštró)

Na rohu náměstí dům stojí
 má omítku oprýskanou.
 Začíná padat, lidé se bojí,
 že okna brzy vypadnou.

Ušak možná někdy přijde čas
 a každý se ho dožije,
 že se dům opraví zas
 a ulice nám ožije.

Dům má okna, dveře, poloviční omítku,
 na balkoně tráva, na střeše je strom.
 Základy má z kamene, ale cihlou má zeď.

(Chaloupek, Šeda, Budek, Krupička, Beránek, Macháček)

Petr Pták

(Srsoň, Elsner, Balík, Dušek)

Je v zemi
 Hýbe se větrem
 Unimám všechny vjemy
 Viděli jste ho s ptákem Petrem.

Roste na něm jehličí
 Dotýká se koře
 Vitr kolem zafíčí
 A budou z něj dveře?

11 U

Sedmikráska

(Brayanooski, Kočí, Rajtr, Pánek)

Kytka má drahá, kde jsi teď v květináči
 Uysyp na mě hlinu hned.
 Zaliju tě teď, nebo mám počkat, až přijmeš kyslíček?
 Proč jsi tak krásná, sedmikrásko,
 Protože mi v stéblech proudí fotosyntéza právě teď.

Dům

(Horáková, Ťuka, Filouš, Velechovská)

Lofflerův dům v ulici stojí
 Na domě slunce svítí
 Oranžové stěny popraskané
 Reliéfy opadané.

Dům velké tajemství skrývá
 Do sklepa okny se dívá
 Na půdě také záhadu máme
 Z vlhkých stěn plíseň táhne.

Smrk stepilýj

(Jozefy, Andouni, Homolka, Slavík, Fára)

Smrk je zelený, chybi mi větve,
 Asi ho zaleju nebo ho klepne.
 Velký je dost, mnoho má let,
 Kořený mu ze země vylozou hned.
 Nakřivo je, hodně se motá,
 Je jak Homolka na začátku roka.

NÁSLEDUJÍCÍCH POJMŮ JSME SI V PARKU VŠIMLI A POUŽILI JE V NAŠÍ BÁSNĚ O STROMECH.

Vysoký – strom je totiž většinou vysoký

Zelený – stromy se na jaře zelenají

Ušchlý – v zimě stromy spí

Holý – přes zimu stromy listy nemají

Igelitový pytlík – silou větru se někdy na stromě něco šprajcne

Listnatý – stromy mají buďto listy

Jehličnatý – nebo mají zelené jehličí

Hnízdo – ptactvo využívá stromy jako své obydlí

Nepohyblivý – stromy jsou bohužel po celý život odkázány na jedno místo

Zakořeněný – kořeny drží strom v půdě, aby neupadl ▼

Strom

Tom, Živa, Milan, Boreníka

Vidím tu krásný, vysoký strom,
a je zelený jako hrom.

Hnízdi na něm ptáci, vypadají jako vojáci

Visí na něm pytlík, proletěl tu brhlík.

Je tu i jeden uschlý jehličnan,

kteří je vysoký jak Bohdan.

Ted v zimě je holý,

v létě je zas zelený a listnatý.

Zakořenění je v zemi pevně,

nepohne se ani kousek ke mně. ▼

PROČ JSME SI VYBRALI KYTKY?

Výlosovali jsme si a pak jsme postupovali dle zadání, vybrali jsme si podněty co jsme viděli v blízkosti kytěk, které teda ještě nevykvetly. ▼

Nadechni se pohledem

Bohdan, Linda, Šárka

Kytky jsou jak odpadky,

Ušude barevné avšak zalchlé.

Už v zemi všude kolem voní.

Kameny a lysý stromy, kolem jenom blbíj domy.

Hospoda odspoda jak kůra zezhora

a když utrhneš klacek,

dostaneš pár facek. ▼

DŮVOD:

tuto báseň jsem napsali díky
vybranému tématu dům.

Napsali jsme ji podle okolních domů
a své vlastní kreativní mysli. ▶

PROČ?!

Kořeny	Papír
Strom	Vzduch
Větve	Listy
Kůra	Lézt
Dřevo	Kůrovec ▼

Strom byl uprostřed parku a byl
nejmenší, nejroztomilejší a nejhez-
čí ☺... Strom byl holý, samotný
a bez listů.

Kořeny – bez kořenu by strom ne-
byl nedokázal by spát

Strom – jako celek který předsta-
vuje základ básně

Větve – velká část stromu

Kůra – ochrana stromu před vším
zlým

Dřevo a papír – důvod proč se
káčí dřevo

Vzduch – důvod proč je teď sázíme

Listy – základ proč je zelený

Lézt – protože jsme děti kteří rádi
lezem vysoko

Kůrovec – veřelec! ▼

Alkoholik

!Tonda, Vendy, Tadeáš a Zlo!

Jednou jsem šel dom,

a viděl jsem strom!

Ten strom tam včera nebyl

Nebo jsme jen debil?!

Popeláře jsem se zalekl

Na strom jsem rychle vylezl.

A už jsem nikdy neslezl ☹.

Hele kůrovec!

Zařval a zašlápl ho „PITOMEČ!“

Podněty: kytky, odpadky, zaleh-
lé, barevné, vůně, lysý stromy,
domy, kameny, hospoda, kůra,
hora, klacek ◀

Prostě dům

Jonás, Anežka, Nela.

Při horkém létě na celém světě,
najdeš-li barák, ve stínu skryje tě.

Naopak v mrazu teplo ti dá,
se vším co mně se schovává.

Malý, velký, hranatý, oblé,
Člověk z toho všeho omdlí.

No čemu se divit, to on ho stvořil,
Až se z toho k zemi složil.

Jenom stojí, hrubý či hladký bez důvodu,
Rodin se tam vystřídá nespočet právdů.

Má oči z oken, umírá rokem
protože nejde s našim krokem.

A čím víc člověk postaví domů,
Tím víc a víc se blíží k tomu,
Že nezbyde mu ani kus stromu, a nikdy už netrefí domů.

VYBRALI JSME SI DOMY KOLEM PARKU PŘED ŠKOLOU.

Nevybrali jsme si konkrétní dům, opisovali
jsme vše, co jsme viděli.

Zaujala nás zaoblená budova, restaurace
Šalanda. Protože to je neobvyklý tvar. ▼

Skok

Flóra, Linda Š, Ondra

Všechny domy jsou rozdílné,
jediné, co je spojuje je to,
že na zemi stojí
a taky dveře, střechy a okna mají.

Kulaté nebo pravouhlé,
do ulic občas vyčouhlé.

Většinou jsou obytné,
pro člověka nezbytné.

Domy můžou mít zahrady,
které jsou propletené barvami.

Skočit po hlavě z balkónu,
není proti zákonu.

10L

Objevování neznámého a znovuprobuzení života historických předmětů ze dřeva bylo hlavní náplní naší epochy restaurování ve 12. třídě. Zjistili jsme, že zachránit lze téměř cokoliv. Navrátili jsme opraveným kusům jejich původní lesk a historickou hodnotu. Zjistili jsme jakou hodnotu má lidská práce.

ONDŘEJ DVOŘÁK

Restaurování stolu

Při restaurování se musí správně postupovat, jinak se vše pokazí. Sám jsem zjistil, že restaurování není vůbec jednoduché. Musí se dodržovat správný postup, směr let, využívat staré techniky jako je lepení klijem. Při frézování stolu jsme 4x pokazili hranu a mu-

seli ji pokaždé dolepovat, takže jsme si nepozorností přidělali spoustu práce. Přesto to byla zajímavá zkušenost. Dokonce vše dobře dopadlo a všechno jsme zvládli a stihli dokončit.

SAM WIN

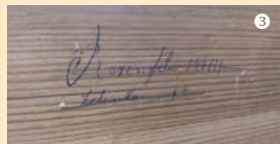
Lidová skříň

Díky tomuto projektu jsem se naučil mnoho postupů při restaurování. Například, jak lepit kličkem, zbavovat se starého laku, brousit cidlinu, asanovat a petrifikovat. Také mě zaujalo, kolik zničených částí se dá zachránit, i když jsou ve velmi špatném stavu. Nejtěžší pro mě bylo zůstat trpělivý při zdlouhavém odstraňování laků. Myslím si, že mi tato zkušenost hodně dala a jsem rád, že jsem ji měl možnost zažít. Proto bych chtěl poděkovat našim mistrům, že mi tuto zkušenost poskytli a mým spolužákům, že jsem spolu s nimi mohl na tomto projektu pracovat.

KRYŠTOF BALÍK

Lidová skříň

Těch pár týdnů mě doopravdy bavilo, trochu mě mrzí, že na provozování soukromé restaurátorské praxe se musí projít vyšší odbornou

- ① Stav lidové skříně před opravou
- ② Odstraňování starého nátěru u dveří
- ③ Datace vzniku skříně objevena na zadní straně zad (r. 1915).
- ④ Nové zpevnění dna skříně a osazení novými nohami.
- ⑤ Dokončená skříň po opravě

⑤

školou. Naučil jsem se pracovat s kličkem, ruční frézou (tak trošku), technickým lihem a s asanačními prostředky. Za tuto zkušenost jsem rád a minimálně si to ještě někdy zkusím na mém soukromém nábytku.

MATYÁŠ CARHOUN

Kříž s Kristem

Během tohoto restaurování jsem se naučil práci s kličkem, odstraňování starých nátěrů a opravu chybějících částí řezb. Na závěr práce bych rád poděkoval svému mistrovi za pomoc při práci a důvěru. Pak také škole za poskytnuté prostředky.

- ① Kříž před restaurováním
- ② Stav Krista před restaurováním
- ③ Oprava kříže
- ④ Odstraňování starého nátěru
- ⑤ Výsledná práce po restaurování

Kreativní setkání uměleckých souborů
9. tříd a středních waldorfských škol
z České republiky

FestiWal

VLADIMÍRA NEJEDLA V PŘÍBRAMI

6.-8. dubna 2022

Na FestiWal Vladimíra Nejedla Příbram 2022 zveme:

ŠKOLNÍ SOUBORY 9. TŘÍD ZÁKLADNÍCH WŠ

ŠKOLNÍ SOUBORY STŘEDNÍCH WŠ

ZÁJMOVÉ SOUBORY VZNIKLÉ V OKRUHU WŠ

(absolventi, rodiče a přátelé...)

Hlavním uměleckým oborem bude činohra ztvárněná
v projektech ročníkových divadel.

Chceme však dát také prostor pro další umění – eurytmii, autorské
čtení, loutkoherectví, tanec, akrobacii, pantomimu, hudbu aj.

Akci pořádá:

WALDORFSKÁ
ŠKOLA PŘÍBRAM

Více informací o WŠ Příbram:

www.waldorf.pb.cz